

Research Paper

Future Study of Urban Prosperity Development Planning (Case study: Fasa city)

Yosef Shafiei: Ph.D. in Geography and Urban Planning, University of Sistan and Baluchestan, Zahedan, Iran

Issa Ebrahimzadeh*: Professor in Department of Human Geography and Urban Planning, Sistan and Baluchestan University, Zahedan, Iran

Mohsen Ahadnezhad: Professor in Department of Human Geography and Urban Planning, Zanjan University, Zanjan, Iran

ARTICLE INFO

Received: 2024/11/06

Accepted: 2025/01/22

PP: 1-10

Use your device to scan
and read the article
online

Keywords: Future Study,
Urban Prosperity, Micmac,
Fasa.

Abstract

One of the new concepts that has been proposed by the United Nations for several years is the concept of urban prosperity. The goal of the United Nations is prosperity, access to inclusive and accessible safety, green and public spaces, especially for women, children, the elderly and the disabled. According to this new urban paradigm, the creation and establishment of flourishing cities is a solution to overcome these urban problems and it was necessary to improve the quality of life in cities. The current research was organized with the aim of future research planning the development of the urban prosperity of Fasa. It is descriptive-analytical in terms of type and theoretical-applicative in terms of its purpose, and it was done by using theoretical literature and survey method. In this way, the questionnaire was given to 18 experts by targeted sampling method and Micmac software was used for data analysis. The investigated indicators included productivity, infrastructure, quality of life, equality and participation, and environmental sustainability. Based on the findings of the research, the level of validity and reliability of the variables in the matrix of Fasa's urban prosperity system is at a very favorable level, and the degree of filling obtained for the variables with two repetitions of data rotation (high reliability) shows 84%. The results showed that 17 factors play a key role in the prosperity of Fasa city.

Citation: Shafiei, Y. Ebrahimzadeh, I., & Ahadnezhad, M (2026). **Future Study of urban prosperity development planning (Case study: Fasa city).** *Journal of Research and Urban Planning*, 16(63), 1-10. <https://doi.org/10.82591/jzpm.2025.1189716>

* **Corresponding author:** Isa Ebrahimzadeh, **Email:** Iazh@gep.usb.ac.ir

Extended Abstract

Introduction

One of the new concepts that has been proposed by the United Nations for several years is the concept of urban prosperity. The goal of the United Nations is to promote access to inclusive and accessible safety, green and public spaces, especially for women, children, the elderly and the disabled. In many cities, the level of social stability of citizens and urban areas depends on the indicators of urban prosperity prevailing in those areas. Since in the process of urban planning, paying attention to social issues is unavoidable and an integral part of urban plans, by determining the dimensions of social sustainability, it is possible to investigate and identify the procedures that affect the social issues of the society. Considering the importance of urban life and in line with it, the emergence of metropolises as complex systems, foresight will play a significant role in the fate of these cities and metropolises. In recent years, the city of Fasa has faced serious obstacles in terms of physical development (the existence of agricultural lands and gardens, barracks and military centers, canals and steep slopes have deprived Fasa of the possibility of continuous physical development). is facing Therefore, in order to provide suitable space for this increase in population and increase the welfare and quality of life of the people, the level of prosperity in the city should be evaluated. Field surveys indicate that with these developments in the process of urbanization and changes in the needs of citizens and the priorities of urban services, Fasa city managers have not been able to respond to the problems and needs of this city. These issues and problems have affected the stability in the city and degraded the quality of life of the citizens and have caused attention to a new approach called urban prosperity in this city. One of the most important requirements for the implementation of urban prosperity programs is the future research approach. Paying attention to the concept of future research and measuring it and recognizing its facilitating factors can increase the possibility of realizing or advancing the goals of urban plans and be an effective step in the direction of urban prosperity. In the current research, it was tried to identify the key factors and the main drivers involved in the urban prosperity of Fasa and to

study the future of planning the development of the urban prosperity of Fasa.

Methodology

The present research will be prospective in terms of practical purpose, in terms of descriptive-analytical method, and in terms of time perspective. Data collection is by document and field method. Using library studies, including articles, internal and external research, and internet search, the background, theoretical foundations, and research indicators were identified, and field information was obtained through a questionnaire and the formation of a panel of experts. The results of this stage were categorized into five indicators of productivity, infrastructure, equality and participation, quality of life and environmental sustainability. The researcher's questionnaire made in the Micmac software, the degree of connection of the variables with the related field, was confirmed by 18 experts who were selected by purposeful sampling, and 17 variables were identified as key variables.

Results and discussion

Identifying the key and effective factors in the area of urban prosperity is the first step in planning this area; Because until these effective factors are not identified, it will not be possible to achieve sustainable development in the field of urban prosperity. Therefore, in this research, in order to identify the most important factors affecting the future development of Fasa city, by using the opinions of the group of experts, 59 primary indicators were identified as the primary indicators affecting the development of Fasa city. The identified and determined indicators were placed in Mic Mac software; Because the number of identified indicators is 59, the dimensions of the matrix are 59x59. The main results were presented based on the points in the MICMAC software in the questionnaire section. The filling rate of the first matrix is more than 84%. Which shows that the determined indicators have a high influence on each other and out of the total, 2957 evaluated relationships of the indicators, 524 relationships have a value of 0 (zero), which means that the indicators do not influence each other. Among these 467 links, the number is 1 (one), which indicates the weak influence of the

indicators on each other, about 747 links have the number 2 (two), which indicates the relatively strong influence of the indicators on each other, and 718 links have the number 3 (three) is a sign of many relationships, a key indicator that has a lot of influence. About 1025 links have the number 4 (four), which indicates potential index links.

Conclusion

The findings show that the effects of urban prosperity can be examined in five indicators of productivity, infrastructure, equality and participation, quality of life and environmental sustainability. Now, the complexity, continuous changes, uncertainty and multidimensionality of the space indicate the fact that Fasa's urban management should follow the planning regarding this new concept in more distant horizons. In this regard, future research, as a very powerful tool in the field of urban management, has recently entered the urban field, especially the issue of urban prosperity, and as a tool that is able to draw long-term perspectives focused on environmental changes. It is a suitable lever in

overcoming the obstacles and problems in order to create urban prosperity in Fasa and it can increase the horizon of the people involved and urban managers of Fasa. The findings indicate that 17 key factors are effective in urban prosperity in Fasa. Currently, the city of Fasa is facing problems such as inadequacy of urban services, occurrence of social anomalies, urban traffic, social inequality, inefficiency of urban management, etc. On the other hand, the lack of a specific management procedure and the lack of a regular and coherent plan and the lack of proper foresight to solve these problems have caused positive steps to be taken in order to improve these problems and, as a result, the prosperity of the city of Fasa. The future research approach, as a new approach, provides the necessary conditions and infrastructure to design a comprehensive and coherent plan that includes all the necessary conditions for the creation and development of the prosperity of this city, through the creation of communication, coordination and consensus among managers. And the officials of this city provide it.

فصلنامه پژوهش و برنامه‌ریزی شهری

دوره ۱۶، شماره ۶۳، زمستان ۱۴۰۴
شاپا چاپی: ۵۲۲۹-۲۲۲۸ - شاپا الکترونیکی: ۲۴۷۶-۳۸۴۵
<https://sanad.iau.ir/journal/jupm/>

مقاله پژوهشی

آینده‌پژوهی برنامه‌ریزی توسعه شکوفایی شهری (مطالعه موردی: شهر فسا)

یوسف شفیعی: دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران
عیسی ابراهیم زاده*^۱: استاد گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران
محسن احدنژاد: استاد گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه زنجان، زنجان، ایران

چکیده	اطلاعات مقاله
یکی از مفاهیم جدیدی که چندسالی است، توسط سازمان ملل مطرح گردیده است، مفهوم شکوفایی شهری می‌باشد. هدف سازمان ملل از شکوفایی، دسترسی به ایمنی فراگیر و قابل دسترس، فضاهای سبز و عمومی بویژه برای زنان، کودکان، سالمندان و افراد ناتوان است. مطابق با این پارادایم جدید شهری، ایجاد و استقرار شهرهای شکوفا، راه‌حلی برای غلبه بر این مشکلات شهری است و ضرورت یافت تا کیفیت زندگی در شهرها را بهبود بخشد. تحقیق حاضر، با هدف آینده‌پژوهی برنامه‌ریزی توسعه شکوفایی شهری فسا تنظیم گردید. از نظر نوع توصیفی-تحلیلی و به لحاظ هدف، نظری-کاربردی است و با بهره‌گیری از ادبیات نظری و روش پیمایشی انجام شده است. بدین صورت که، پرسشنامه به روش نمونه‌گیری هدفمند در اختیار ۱۸ نفر خبره قرار گرفت و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار میک‌مک (Micmac) استفاده شد. شاخص‌های بررسی شده شامل بهره‌وری، زیرساخت، کیفیت زندگی، برابری و مشارکت و پایداری محیط، بوده است. بر اساس یافته‌های تحقیق، سطح اعتبار و پایداری متغیرها در ماتریس سیستم شکوفایی شهری فسا، در سطح بسیار مطلوبی است و در آن میزان پرشدگی به دست آمده برای متغیرها با دوبار تکرار چرخش داده‌ای (پایایی بالا)، ۸۴٪ را نشان داد. نتایج مشخص نمود که ۱۷ عامل، نقش کلیدی در شکوفایی شهر فسا دارند.	تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۸/۱۶ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۱/۰۳ شماره صفحات: ۱۰-۱ از دستگاه خود برای اسکن خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید واژه‌های کلیدی: فضاهای سبز شهری، توسعه پایدار، گردشگری شهری، زیست محیطی

استناد: شفیعی، یوسف؛ ابراهیم‌زاده، عیسی و احدنژاد، محسن (۱۴۰۴). آینده‌پژوهی برنامه‌ریزی توسعه شکوفایی شهری (مطالعه موردی: شهر فسا). فصلنامه پژوهش و برنامه‌ریزی شهری، ۱۶(۶۳)، ۱-۱۰. <https://doi.org/10.82591/jzpm.2025.1189716>

^۱ نویسنده مسئول: عیسی ابراهیم زاده. پست الکترونیکی: Iazh@gep.usb.ac.ir

مقدمه

همراه با توسعه سریع اجتماعی-اقتصادی جهانی، در همه جا شهرنشینی فراگیر گشته و به شکل مداوم در تمام دنیا تشدید گردیده است (Yao & Huang, 2024). قابل پیش‌بینی است که این فرآیند جهانی شهرنشینی از یک سو موجب رشد و توسعه اقتصادی و از سوی دیگر موجب بروز چالش‌های نوظهور از جمله ناهنجاری‌های اجتماعی، کم‌رنگ شدن هویت و احساس تعلق اجتماعی، گسترش محیط زیست گردد. در حقیقت دنبال نمودن مسیر گذشته از فکر تا عمل به نظر می‌رسد عملاً غیرممکن باشد (Parizadi & Hoseinkhani, 2022). نتیجه چنین رشدی منجر به ظهور اپیدمی گسترده فقر شهری شده است که تنها در چارچوب راه حل‌های جدید می‌توان آن را یافت. طراحی مفاهیم جدیدی مانند توانمندسازی، مشارکت، حکمرانی خوب شهری و غیره نشان‌دهنده موج جدیدی در تفکر شهرسازی است. یکی از مفاهیم جدیدی که چند سالی است توسط سازمان ملل مطرح شده است، مفهوم شکوفایی شهری است (Daneshpour et al. 2019). هدف سازمان ملل متحد از شکوفایی دستیابی به فضاهای ایمنی فراگیر و قابل دسترس، فضای سبز و عمومی به خصوص برای زنان، کودکان، سالمندان و معلولان است (Pittman et al, 2019). از جمله علل موفقیت دیدگاه شکوفایی شهری، ناکارآمدی مفهوم اقتصادی نرخ رشد در بحث توسعه می‌باشد. در قرن بیستم که نرخ رشد به عنوان شاخص پیشرفت تلقی می‌شد، در اکثر موارد اجتماعی واقعیت‌های جامعه به خصوص در کشورهای در حال توسعه مشخص نمی‌شد. به بیان دیگر، نرخ رشد سطح ثبات اجتماعی را در جوامع نتوانست افزایش دهد. این در وضعیتی می‌باشد که بعدها شکوفایی شهر به عنوان الگوی جامع توسعه شهری، به دلیل دربرداشتن ابعاد مادی و غیر مادی، توانایی بالایی در سنجش میزان پایداری اجتماعی شهری در ابعاد عینی و ذهنی دارد. در اکثر شهرها، میزان ثبات اجتماعی شهروندان و مناطق شهری به شاخص‌های رونق شهری حاکم در آن مناطق بستگی دارد. از آنجایی که در روند برنامه‌ریزی شهری توجه به مسائل اجتماعی امری اجتناب‌ناپذیر و جزء لاینفک برنامه‌های شهری است، با تعیین ابعاد پایداری اجتماعی، می‌توان رویه‌های مؤثر بر مسائل اجتماعی جامعه را تحلیل و شناسایی نمود (Abbasi, 2022). شهر شکوفا برای بهبود عملکرد شهر و دستیابی به فرم شهری پایدار، راهکارهای برنامه‌ریزی و فنی مختلفی را اجرا می‌نماید. برخی از راهکارها با توجه به خصوصیات منطقه متنوع هستند و تعدادی از مداخلات کلیدی در مناطق مختلف با توجه به مدل شهرسازی استاندارد جهانی قرن بیستم برای شهر قرن بیست و یکم ناپایدار هستند. در قالب یک پیشنهاد، قدرت سنجش و مداخلات قوانین برنامه‌ریزی در اعمال ۵ بعد شکوفایی در طول و عمق قلمرو قدرت شهری تاثیرگذار می‌باشد (Safaei et al, 2017). این نگرش، به معنای رشد اقتصادی، حاکمیت روابط اجتماعی، پایداری محیطی و کیفیت زندگی بهتر خواهد بود (Pourjahfar et al, 2024). بنا به ضرورت زندگی شهری و در راستای آن، پیدایش کلان‌شهرها به عنوان سیستم‌های پیچیده، آینده‌نگری نقش چشمگیری در آینده این شهرها و شهرهای بزرگ می‌گذارد (Ziari & Ehsanifard, 2022). در این پیوند، با ارتباط مطالعات آینده‌پژوهی و شکوفایی شهری، ارزیابی واقعی منتج از شکل نگرستن علمی به آینده به دست خواهد آمد و قادر است به رشد اقتصادی و بهبود کیفیت زندگی مردم یاری رساند. در حقیقت، آینده‌پژوهی علمی بین‌رشته‌ای تقریباً نو می‌باشد که تاکنون عمومیت پیدا نکرده است (Zahmatkesh et al, 2020). در واقع آینده‌پژوهی نوعی مدیریت دگرگونی می‌باشد که با آینده‌نگری آینده را پیش‌بینی و تصمیم‌گیری می‌کند (Tahsiri et al, 2023). آینده‌پژوهان از روش‌های تحلیل تأثیر متقابل برای ایجاد رابطه بین روندها و رویدادها استفاده می‌کنند. با توجه به این توانایی از تحلیل تعامل استفاده می‌نمایند (Banuls et al, 2016). با توجه به فرآیند توسعه و رشد اقتصادی کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه می‌توان دریافت که با وجود اینکه ایران از نظر منابع غنی، موقعیت جغرافیایی و توسعه اقتصادی همواره در گروه کشورهای متوسط بوده است، اما تاکنون در مطالعات منطقه‌ای جایگاه آینده‌پژوهی در نظام برنامه‌ریزی ذکر نشده و تنها به موضوعات روزانه و بی‌اهمیت برای نظام برنامه‌ریزی مورد توجه قرار گرفته است (Zahmatkesh et al, 2020). در سال‌های اخیر، شهر فسا از نظر توسعه کالبدی متصل، با چالش‌های جدی (وجود اراضی زراعی و باغات دایر، مسیل و شیب‌های تند اجازه توسعه فیزیکی متصل و پیوسته را از فسا سلب کرده‌اند) روبرو می‌باشد. براین اساس، در راستای تامین فضای مطلوب برای این افزایش جمعیت و بهبود رفاه و کیفیت زندگی مردم، نیازمند آن است که سطح شکوفایی شهروندان مورد ارزیابی قرار گیرد. با این دگرگونی‌ها در فرآیند شهرنشینی و تحول در نیازهای شهروندان و اولویت‌های خدمات شهری، مدیران شهری فسا قادر به جوابگویی مشکلات و نیازهای این شهر نبوده‌اند. این چالش‌ها، پایداری را در شهر متأثر نموده و از کیفیت زندگی شهروندان کاسته است و موجب توجه به نگرش تازه‌ای با عنوان شکوفایی شهری گردیده است. از جمله مهم‌ترین الزامات اجرای برنامه‌های شکوفایی شهری، نگرش آینده‌پژوهی است. توجه به این مفهوم و ارزیابی آن و شناسایی علل تسهیل‌کننده آن، قادر است امکان تحقق‌پذیری و یا پیشبرد هدف‌های برنامه‌های شهری را افزایش دهد و گامی تاثیرگذار در راستای شکوفایی شهری باشد. در این پژوهش سعی گردیده تا علل کلیدی و پیشران‌های مهم تاثیرگذار در شکوفایی شهری فسا شناسایی و به آینده‌پژوهی برنامه‌ریزی توسعه شکوفایی شهری فسا پرداخته شود.

پیشینه و مبانی نظری تحقیق

در طی دهه‌های اخیر، بسیاری از شهرها در کل دنیا با رشد بسیار شدید جمعیت و صنعتی شدن، گسترش سریعی را تجربه نموده‌اند (Wang et al, 2022). در حال حاضر، بیشتر متخصصین و برنامه‌ریزان شهری براین باورند که با رشد جمعیت، شهرهای آینده با چالش‌های بنیادی در زیر ساختارها مواجه می‌شوند (Sasanpoor et al, 2024). تا به حال، انسان هیچگاه با چنین انباشتی از بحران‌های متعدد در شهرها مواجه نشده است. بنابراین توجه ویژه به شهرها به طور عام و مفهوم رونق شهری به طور خاص در جهان و ایران ضروری می‌باشد (Khazaeezhad, 2021). در وضعیت فعلی، شکوفایی به عنوان یک مفهوم پیچیده در رأس بحث‌های سیاسی در سطوح جهانی، ملی و محلی می‌باشد (Willingham & Hulseman, 2017). شکوفایی شهری نخستین بار در دهه ۱۹۳۰ مطرح گردید و در حال حاضر مطالعات گوناگونی برای تکمیل آن انجام شده است. اما به شکل رسمی، نظریه شهر شکوفا در سال ۲۰۱۲ توسط کمیته سکونتگاه‌های انسانی سازمان ملل متحد ارائه شد، رویکردی جامع و یکپارچه به نام شکوفایی شهری، که از مسیری فراتر از توسعه پایدار شهری پی‌روی می‌نماید. چرا که علاوه بر توسعه پایدار، شادی، رفاه، نشاط، پویایی و کیفیت زندگی شهری را نیز مد نظر دارد. جکسون و سینکر^۱ (۲۰۱۱) براین باورند که شکوفایی مفهومی می‌باشد که تعاملات انسانی و انسجام کالبدی، اجتماعی و زیست‌محیطی، مسئولیت‌پذیری و دغدغه‌ها را به هم مرتبط می‌سازد. همچنین، تلنگری درجهت مفاهیم فقر و بیچارگی می‌باشد. الین^۲ (۲۰۱۳) شکوفایی را کوششی در ارتباط با وضعیت شخصی، اجتماعی و زیست‌محیطی موجود می‌داند (Pourjahfar et al, 2024). این مفهوم بررسی می‌کند که شهرها چگونه می‌توانند تولید داشته باشند و از چه طریق مزایای این تولید می‌تواند به شیوه‌ای عادلانه بین شهروندان تقسیم شود (Jahani et al, 2023). بر طبق گزارش سازمان ملل متحد، نگرش‌های موجود در رابطه با رفاه، ابعادی غیر از رشد اقتصادی را مد نظر قرار نمی‌داد و سرانجام قادر نبود چارچوب جامعی را ارائه دهد که بتواند شکوفایی پایدار فرد و جامعه را آسان نماید. با همین وجود، شکوفایی شهری اکنون فراتر از این چشم انداز می‌نگرد و بررسی می‌کند که چگونه شهر می‌تواند به طور عادلانه منافع خود را بین ساکنان تولید و توزیع کند و رشد اقتصادی را ارتقا دهد و بر انسجام اجتماعی، پایداری محیطی و کیفیت زندگی بیشتر تاکید نماید (Yaghfour et al, 2023). چالش اصلی برنامه‌ریزان معاصر در مواجهه با آینده، غیرقابل پیش بینی بودن آن است. نگاهی گذرا به مفهوم پیش بینی این ادعا را به درستی روشن خواهد کرد. روش‌های سنتی برنامه‌ریزی که با پیش‌بینی‌های قطعی و بدون غافلگیری همراه بود، شاید در فواصل زمانی کوتاه و معین موفق عمل می‌کرد، اما دیر یا زود با وقوع حوادث نوظهور و غافلگیرکننده، ناتوانی این روش‌ها آشکار شد (Bagheri et al, 2023). دگرگونی‌های شهری همیشه باعث ایجاد چالش‌هایی می‌شود که زندگی مردم شهرها را تحت تأثیر قرار می‌دهد. این چالش‌های جدید شهری باعث شده است که در برنامه‌ریزی شهری به رویکرد آینده پژوهی روی بیاوریم و از ابزارهای مختلف برای ساختن آینده‌ای مطلوب استفاده کنیم. بنابراین از منظر جغرافیای شهری معاصر تا جایی که بتوانیم باید آینده را در چارچوب برنامه‌ریزی شهری قابل درک کنیم و با حداقل آسیب‌پذیری بر چالش‌های پیش رو فائق آییم (Moussakazemi et al, 2024). فقدان توانایی پیش‌بینی دقیق آینده و همچنین پیچیدگی‌های ناشی از تحولات روزافزون، محققان را بر آن داشته است که از ظرفیت‌های دانش نوظهور پژوهش‌های آینده استفاده کنند و پژوهش‌های آتی را در قلب فعالیت‌های برنامه‌ریزی و پیش‌بینی تغییرات قرار دهند (Rajabi et al, 2023). در حال حاضر، توجه به آینده روز به روز در حال تحول است و آینده پژوهی به عنوان یک علم، با نظریه‌ها، مکاتب و پارادایم‌های جدید، رویکردی تکاملی به مولفه‌ها و ابعاد مختلف آینده ارائه نموده است (Soleimnrad et al, 2023). آینده‌پژوهی علم و هنر شکل دادن به آینده‌های مطلوب و بررسی سازنده آینده‌های ممکن، جستجوی اکتشافی و تخیلی برای آینده‌های ممکن است و دربرگیرنده کوشش‌هایی است که از تجزیه و تحلیل منابع، الگوها و عوامل تغییر و با پایدار به تجسم آینده‌های بالقوه و برنامه‌ریزی برای آنها مرتبط است (Daripour et al, 2024) که این فعالیت‌ها در مقابله با عدم قطعیت‌های محیطی و تغییرات سریع از طریق خلاقیت و ایجاد فرصت‌های غیرمنتظره و حرکت رو به جلو در یک اقتصاد پویا است (Varum et al, 2011). در ایران تاریخچه آینده‌پژوهی به معنی امروزی و منسجم آن مربوط به دو دهه اخیر است (Rahimi et al, 2024)؛ اما اولین کوشش آینده پژوهی به روش مدرن در آمریکا در سال ۱۹۴۸ در موسسه رند^۳ بوجود آمد. «بن مارتین و جان اروین» در سال ۱۹۸۳ یکی از رایج‌ترین تعاریف آینده‌نگاری را ارائه کردند: «آینده‌نگاری فرآیندی پیچیده به سوی تلاشی روشمند، به منظور در نظر گرفتن آینده بلندمدت علم، فناوری، اقتصاد و جامعه است. هدف از شناسایی سطوح احتمالی تحقیقات استراتژیک فناوری‌های رایج در حال ظهور، بیشترین منافع اقتصادی و اجتماعی را در پیش می‌گیرد (Zirdabi Oskouei & Babazadeh Oskouei, 2024). لیو و همکاران (۲۰۲۳) در مقاله‌ای با موضوع، راهی به سوی شکوفایی؟ تأثیر انتقال انرژی کم‌کربن بر شکوفایی جامعه چین نتیجه می‌گیرند که انتقال انرژی کم‌کربن به طور قابل توجهی شکوفایی عمومی را ارتقا می‌دهد. ناریانان و همکاران (۲۰۲۱) در مقاله‌ای با موضوع، عوامل تعیین‌کننده پایداری و شکوفایی

¹ - Jackson and Senker

² - Elin

³ -Rand

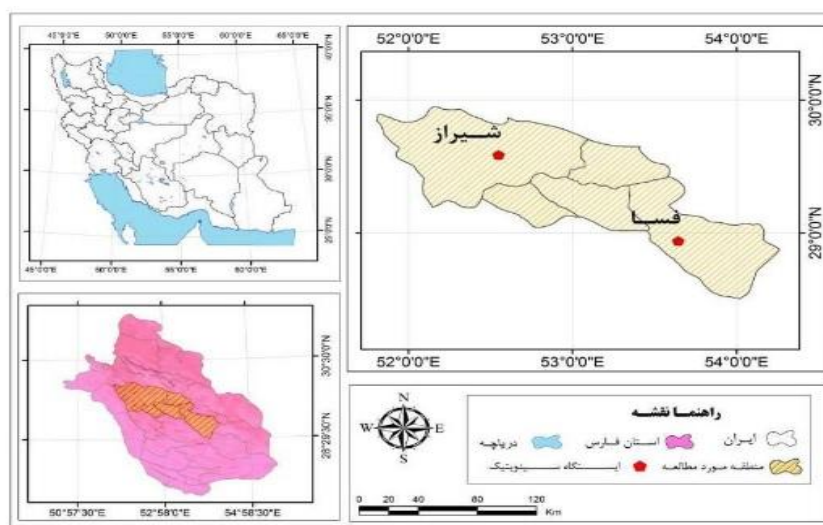
شهرهای هند نتیجه می‌گیرند که همبستگی مثبت بالایی بین شکوفایی شهری و پایداری شهرهای هند وجود دارد. وانگ و همکاران (۲۰۲۱) در مقاله‌ای با موضوع، شکوفایی و شمول: تأثیر تأمین مسکن عمومی بر رشد شهری در چین نتیجه می‌گیرند که افزایش عرضه مسکن عمومی نه تنها به ادغام اجتماعی شهری کمک می‌کند، بلکه مانعی برای رشد اقتصادی شهری نیست. پورجعفر و همکاران (۱۴۰۳) در مقاله‌ای با موضوع، تبیین عوامل مؤثر در مدیریت توسعه پایدار شهری، با تأکید بر شهرهای شکوفای پیرامون کلانشهرها (نمونه موردی: شهر لواسان) نتیجه می‌گیرند که عامل کالبدی- فضایی مهمترین معیار اثرگذار می‌باشد. یغفوری و همکاران (۱۴۰۲) در مقاله‌ای با موضوع، شناسایی و تحلیل پیشران‌های کلیدی مؤثر بر شکوفایی شهر یزد با رویکرد آینده‌پژوهی نتیجه می‌گیرند که سیستم شکوفایی شهری در شهر یزد، وضعیت ناپایداری دارد و کمبود متغیرهای اثرگذار پایداری سیستم را تهدید می‌کند. عباسی (۱۴۰۱) در مقاله‌ای با موضوع، بررسی شاخص‌های شکوفایی شهری در شهر خرم‌آباد نتیجه گرفت که شاخص‌های شکوفایی در سطح شهر خرم‌آباد در حد متوسط است. احدنژاد و حاضری (۱۳۹۹) در مقاله‌ای با موضوع، رتبه‌بندی نواحی شهری بر اساس شاخص‌های کالبدی شکوفایی شهری (مطالعه موردی: شهر تبریز) نتیجه می‌گیرند که نواحی ۱-۸، ۵-۱، ۲-۱، نواحی با شکوفایی بالا به لحاظ کالبدی و زیرساختی می‌باشند. بررسی سابقه تحقیق، نشان می‌دهد تاکنون در شهر فسا پژوهشی راجع به شکوفایی شهری صورت نگرفته است که جنبه نوآوری تحقیق بوده است.

مواد و روش تحقیق

تحقیق حاضر، به لحاظ هدف کاربردی، از نظر روش توصیفی-تحلیلی، و از حیث نگرش زمانی، آینده‌نگرانه خواهد بود. گردآوری داده‌ها به روش اسنادی و میدانی است. با بهره‌گیری از مطالعات کتابخانه‌ای از جمله مقالات، تحقیقات داخلی و خارجی و جستجوی اینترنتی، پیشینه، مبانی نظری و شاخص‌های تحقیق شناسایی شد و اطلاعات میدانی از طریق پرسشنامه و تشکیل پنل خبرگان صورت گرفته است. نتایج این مرحله در پنج شاخص بهره‌وری، زیرساخت، برابری و مشارکت، کیفیت زندگی و پایداری محیط دسته‌بندی شد. پرسشنامه پژوهشگر ساخته در نرم‌افزار میک‌میزان ارتباط متغیرها با حوزه مرتبط توسط ۱۸ خبره متخصص که انتخاب آن‌ها به روش نمونه‌گیری هدفمند بود، تایید و ۱۷ متغیر به عنوان متغیرهای کلیدی شناسایی شدند. روایی پرسشنامه تحقیق به تأیید اساتید متخصص در زمینه موضوع تحقیق رسیده و از حیث پایایی نیز محقق با علم به حساسیت این تحقیق، گردآوری اطلاعات موردنیاز پژوهش را به دور از پیش‌داوری و با سعه صدر پیش برده است.

محدوده مورد مطالعه

شهر فسا در نیمه غربی شهرستان فسا در موقعیت شهرستان فسا در موقعیت ۵۳ درجه و ۳۳ درجه طول شرقی و ۲۸ درجه و ۴۹ دقیقه عرض شمالی قرار دارد و از جهت شمال به شهرستان‌های شیراز و استهبان، از سمت جنوب به شهرستان‌های جهرم و زرین‌دشت، از جهت شرق به شهرستان‌های داراب و استهبان، از سمت شمال غرب و شمال به شهرستان شیراز و از سمت غرب و جنوب غرب به شهرستان جهرم محدود می‌گردد (Yaghfoori & Rafieyan, 2015: 86). این شهر در سرشماری سال ۱۳۹۵، ۱۱۰۸۲۵ نفر جمعیت داشته است (Statistics Center of Iran, 2016).

شکل ۱- نقشه محدوده مورد مطالعه در تقسیمات سیاسی استانی و کشوری منبع: (Authors, 2024)

بحث و یافته‌های تحقیق

شناسایی عوامل کلیدی و مؤثر در حوزه شکوفایی شهری، اولین گام در برنامه‌ریزی این حوزه است؛ زیرا تا زمانی که این عوامل مؤثر شناسایی نشوند، دستیابی به توسعه پایدار در حوزه شکوفایی شهری امکان‌پذیر نخواهد بود. در این تحقیق، جهت شناسایی مهمترین عوامل مؤثر بر روند وضعیت آینده شکوفایی شهر فسا، با استفاده از نظرات گروه متخصصان و کارشناسان در گام نخست، ۵۹ شاخص اولیه به عنوان شاخص‌های اولیه مؤثر بر وضعیت شکوفایی شهر فسا، شناسایی شدند.

جدول ۱- شاخص‌های تاثیرگذار در شکوفایی شهری در شهر فسا

کد	شاخص‌ها
Var1	میزان استفاده از مصالح بادوام
Var2	میزان استفاده از مصالح بومی و محلی
Var3	میزان استفاده از فناوری جدید ارزان در ساخت و ساز
Var4	وضعیت عایق بندی ساختمان
Var5	افزایش در سرعت ساخت و ساز
Var6	کاهش مصرف انرژی در ساختمان
Var7	میزان افزایش عمر مفید ساختمان
Var8	نرخ اشتغال
Var9	نرخ بیکاری
Var10	نرخ اشتغال در بخش غیررسمی
Var11	بار تکفل
Var12	میزان تولید انبوه در مصالح بومی و صادرات مصالح ساختمانی مازاد
Var13	متوسط درآمد خانوار
Var14	نسبت وابستگی افراد مسن
Var15	تعداد پایانه اتوبوس
Var16	تعداد مشترکین خطوط تلفن ثابت
Var17	تعداد کتابخانه های عمومی
Var18	تعداد پارکینگ های عمومی
Var19	تعداد مشترکین آب آشامیدنی
Var20	ظرفیت دفن و امحای زیاله
Var21	میزان بازیافت زیاله
Var22	تعداد ایستگاههای آتشنشانی
Var23	تعداد مراکز پست
Var24	تعداد مشترکین تلفن همراه
Var25	دسترسی به رایانه
Var26	مناسب سازی حمل و نقل عمومی برای معلولین
Var27	نرخ امید به زندگی
Var28	رضایت از کیفیت خدمات درمانی بهداشتی
Var29	رضایت از کیفیت آب آشامیدنی
Var30	رضایت از کیفیت معابر و پیاده روها برای عبور و مرور معلولین و سالمندان
Var31	رضایت از کیفیت امکانات ورزشی محل زندگی
Var32	قابلیت دسترسی به فضاهای باز عمومی
Var33	سطح پوشش واکسیناسیون
Var34	نرخ ثبت نام در مهد کودک (۶- ۴ سال)
Var35	میزان ثبت نام کلی در آموزش عالی
Var36	مرگ ومیر ناشی از تردد وسایل نقلیه
Var37	نرخ معلولیت
Var38	زنان در نیروی کار

کد	شاخص‌ها
۳۹ Var	ثبت نام عادلانه متوسطه
۴۰ Var	ثبت نام عادلانه در آموزش عالی
۴۱ Var	خانوارهای حاشیه‌نشین
۴۲ Var	بیکاری جوانان
۴۳ Var	دسترسی به فضاهای تعاملی
۴۴ Var	دسترسی به خدمات آموزشی
۴۵ Var	دسترسی به مراکز و سال‌های ورزشی
۴۶ Var	ضریب جینی
۴۷ Var	نرخ فقر
۴۸ Var	سرانه فضای سبز
۴۹ Var	میزان جمع‌آوری زباله
۵۰ Var	تعداد خودروهای فرسوده
۵۱ Var	تعداد خودروهای گازسوز
۵۲ Var	میزان بنزین مصرفی اتومبیل‌ها
۵۳ Var	افزایش روند میانگین دما در سالیان اخیر
۵۴ Var	سرانه تولید پسماند
۵۵ Var	میزان تخریب مناظر زیبا با تغییر کاربری‌ها
۵۶ Var	تعداد ایستگاههای دوچرخه
۵۷ Var	تعداد ایستگاههای معاینه فنی خودرو
۵۸ Var	تعداد ایستگاههای مانیتورینگ
۵۹ Var	تعداد روزهای وقوع سیلاب‌ها

منبع: (Authors, 2024)

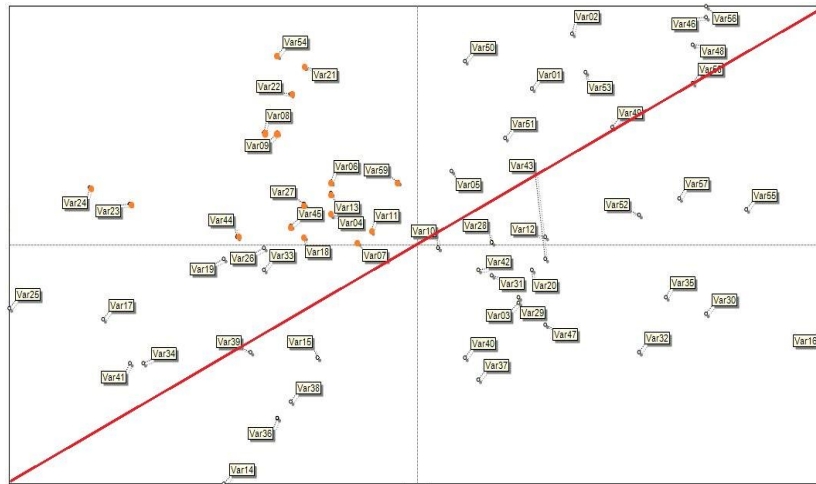
شاخص‌های شناسایی و تعیین شده از جدول بالا در نرم‌افزار میک مک قرار گرفت؛ چون تعداد اندیکاتورهای شناسایی شده ۵۹ است، ابعاد ماتریس ۵۹*۵۹ است. بر مبنای جدول ۲، میزان پر شدن ماتریس اول بیش از ۸۴ درصد است. که نشان می‌دهد شاخص‌های تعیین‌شده تأثیر بالایی بر یکدیگر دارند و از مجموع، روابط ارزیابی‌شده ۲۹۵۷ شاخص‌ها، ۵۲۴ رابطه دارای مقدار ۰ (صفر) هستند که به معنای عدم تأثیرگذاری شاخص‌ها بر یکدیگر است. از بین این ۴۶۷ پیوند، عدد ۱ (یک) است که نشان‌دهنده تأثیر ضعیف شاخص‌ها بر یکدیگر، حدود ۷۴۷ پیوند دارای عدد ۲ (دو) هستند که نشان‌دهنده تأثیر نسبتاً قوی شاخص‌ها بر یکدیگر و ۷۱۸ پیوند دارای عدد ۳ (سه) هستند که نشانه روابط زیاد است، شاخصی کلیدی که تأثیر و تأثیر زیادی دارد. حدود ۱۰۲۵ پیوند دارای عدد P (چهار) هستند که نشان‌دهنده پیوندهای شاخص بالقوه است.

جدول ۲- نتایج اولیه تحلیل متقاطع ماتریس روابط مستقیم در محیط نرم‌افزار میک مک

شاخص	ابعاد	تعداد چرخندگی	تعداد صفر	تعداد یک	تعداد دو	تعداد سه	تعداد چهار	جمع کل	درصد پرشدگی
مقدار	۵۹	۲	۵۲۴	۴۶۷	۷۴۷	۷۱۸	۱۰۲۵	۲۹۵۷	۸۴

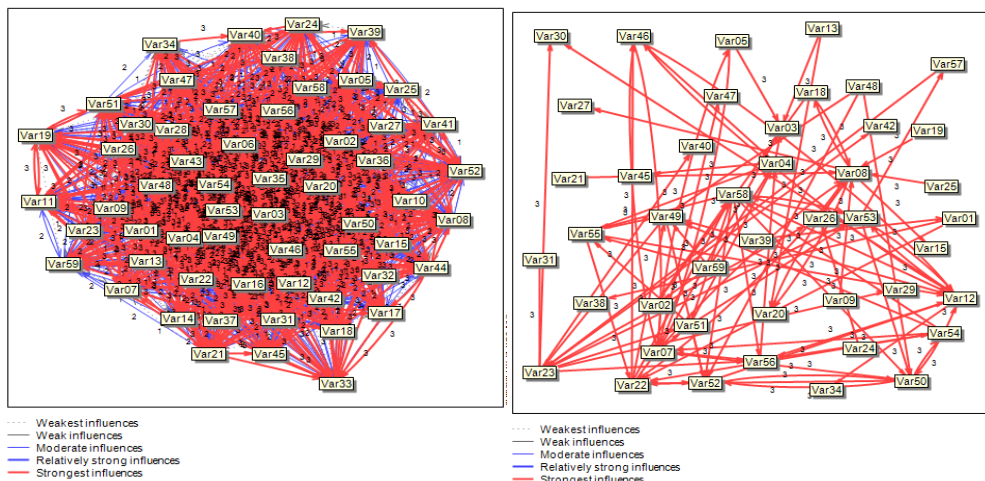
منبع: (Authors, 2024)

شاخص‌های تأثیرگذار شکوفایی شهر شهر فسا در شکل ۲ نشان داده شده است، نتایج نشان می‌دهد که شاخص‌های مورد نظر در تمامی مناطق نمودار توزیع شده است و برخی از شاخص‌ها بیشترین تأثیر و برخی کمترین تأثیر را دارند.

شکل ۲- نمودار پراکندگی عامل‌های مستقیم در نمودار تاثیرگذاری تاثیرپذیری

در شکل ۳ می‌توانید میزان همبستگی بین شاخص‌ها را مشاهده کنید، هر چه میزان همبستگی بین شاخص‌ها بیشتر باشد، درجه رنگ خط ارتباط آنها با یکدیگر قرمزتر و بیشتر و هر چقدر همبستگی پایین‌تر، رنگ خط ارتباطی بین اندیکاتورهای نازک‌تر و به رنگ آبی خواهد بود. وضعیت ارتباط بین نشانگرها در حالت‌های ۱۰۰٪ و ۵٪ را می‌توان در شکل ۳ مشاهده کرد. جدول ۳، مهم‌ترین عوامل کلیدی و نیروهای پیشران در رابطه با شکوفایی شهری در شهر فسا را نشان می‌دهد.

شکل ۳- نمودار گرافیکی روابط شاخص‌ها

جدول ۳- عوامل کلیدی تاثیرگذار در شکوفایی شهری در شهر فسا

۱	وضعیت عایق‌بندی ساختمان	۱۰	تعداد ایستگاه‌های آتش‌نشانی
۲	کاهش مصرف انرژی در ساختمان	۱۱	تعداد مراکز پست
۳	میزان افزایش عمر مفید ساختمان	۱۲	تعداد مشترکین تلفن همراه
۴	نرخ اشتغال	۱۳	نرخ امید به زندگی
۵	نرخ بیکاری	۱۴	دسترسی به خدمات آموزشی
۶	بار تکفل	۱۵	دسترسی به مراکز و سالن‌های ورزشی
۷	متوسط درآمد خانوار	۱۶	سرنانه تولید پسماند
۸	تعداد پارکینگ‌های عمومی	۱۷	تعداد روزهای وقوع سیلاب‌ها
۹	میزان بازیافت زباله		

منبع: (Authors, 2024)

نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها

اهمیت مطالعات آینده‌پژوهانه در حوزه شهر شکوفا، محققان را بر آن داشت تا به آینده‌پژوهی برنامه‌ریزی توسعه شکوفایی شهری فضا بپردازند. چارچوب اساسی این مقاله بر پایه مرور مطالعات بین‌المللی و داخلی متناسب با رویکرد شکوفایی شهری، تعاریف، ابعاد و شاخص‌های این مفهوم است. یافته‌ها نشان می‌دهد، تأثیرات شکوفایی شهری در پنج شاخص بهره‌وری، زیرساخت، برابری و مشارکت، کیفیت زندگی و پایداری محیط قابل بررسی است. حال، پیچیدگی، تغییرات پیوسته، عدم قطعیت و چندبعدی بودن فضا، نشانگر این واقعیت است که مدیریت شهری فضا می‌بایست برنامه‌ریزی در خصوص این مفهوم جدید را در افق‌های دورتری دنبال کند. در همین رابطه، آینده‌پژوهی به عنوان یک ابزار بسیار قوی در حوزه مدیریت شهری، اخیراً به حوزه شهری و بخصوص موضوع شکوفایی شهری نیز راه یافته و به عنوان ابزاری که قادر است چشم‌اندازهای درازمدت و متمرکز بر تغییرات محیطی را ترسیم نماید، اهرم مناسبی در فائق آمدن بر موانع و مشکلات در راستای ایجاد شکوفایی شهری در فضا بوده و می‌تواند سبب افزایش افق دید دست‌اندرکاران و مدیران شهری فضا باشد. نتایج مشخص نمود که ۱۷ عامل کلیدی در شکوفایی شهری در فضا تأثیرگذار هستند. نتایج حاصل از پژوهش ضمن تأیید نتایج پژوهش یغفوری و همکاران (۱۴۰۲)، عباسی (۱۴۰۱)، احدنژاد و حاضری (۱۳۹۹) با نگاه آینده‌پژوهانه با هدف برنامه‌ریزی توسعه شکوفایی شهری فضا انجام شد. با توجه به پیچیدگی‌ها و عدم قطعیت‌هایی که شهر قرن بیست و یکمی امروزه با آن روبه‌روست، تحلیل شکوفایی شهری در این پژوهش و مولفه‌های شکوفایی شهری فضا می‌تواند در بهبود وضعیت کل شهر و ارتقای کیفی آن، هم برای برنامه‌ریزان و مدیران شهری و هم برای شهروندان شهر فضا در آینده سودمند باشد. شهر فضا در حال حاضر، با مشکلاتی از جمله ناکافی بودن خدمات شهری، بروز ناهنجاری‌های اجتماعی، ترافیک شهری، نابرابری اجتماعی، ناکارآمدی مدیریت شهری و غیره مواجه است. از سویی، فقدان رویه مشخص مدیریتی و نداشتن برنامه منظم و منسجم و عدم آینده‌نگری درست جهت رفع این مشکلات سبب شده تا گام مثبتی در راستای بهبود این مشکلات و در نتیجه، شکوفایی شهر فضا برداشته نشود. رویکرد آینده‌پژوهی به عنوان رهیافتی نو، شرایط و زیرساخت‌های لازم را برای طراحی برنامه‌ریزی کلان و منسجم که دربرگیرنده کلیه شرایط لازم برای ایجاد و توسعه شکوفایی این شهر باشد، از طریق ایجاد ارتباط، هماهنگی و هم‌اندیشی میان مدیران و مسئولان این شهر فراهم می‌آورد.

ملاحظات اخلاقی:

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: در مطالعه حاضر فرم‌های رضایت نامه آگاهانه توسط تمامی آزمودنی‌ها تکمیل شد.

حامی مالی: این پژوهش حامی مالی نداشت.

تعارض منافع: بنابر اظهار نویسندگان مقاله حاضر فاقد هرگونه تعارض منافع بوده است.

References

- Abbasi, H. (2022). Investigation of city prosperity indicators in Khorramabad city. *Human Geography Research*, 54(2), 599–615. <https://doi.org/10.22059/jhgr.2021.312513.1008196> [In Persian].
- Ahadnejad, M., & Hazeri, S. (2021). Ranking urban districts based on physical indices of city prosperity (Case study: Tabriz city). *Geography and Urban Space Development*, 7(2), 125–148. <https://doi.org/10.22067/jgusd.2021.45876.0> [In Persian].
- Bagheri, B., Masoumi, M., & Nazmfar, H. (2023). Identifying key factors affecting regional development with a foresight approach (Case study: Ardabil province). *Geography and Development*, 21(72), 142–165. <https://doi.org/10.22111/gdij.2023.43141.3428> [In Persian].
- Daneshpour, H., Saeidi Rezvani, N., & Bazrgar, M. (2019). Analysis of the accessibility index in promoting urban prosperity using AHP technique. *Geography (Regional Planning)*, 8(33), 523–540. <https://doi.org/10.1001.1.22286462.1397.9.1.31.1> [In Persian].
- Daripour, N., Firouzi, M. A., & Goudarzi, M. (2024). Codification of effective scenarios for the development of informal settlements in Ahvaz with emphasis on the application of futures studies. *Regional Planning*, 14(53), 108–122. <https://doi.org/10.30495/jzpm.2022.29821.4047> [In Persian].
- Fasa Municipality. (2022). *Statistical yearbook and official reports*. [In Persian].
- Jahani, D., Nazmfar, H., Masoomi, M. T., & Samadzadeh, R. (2023). Evaluation and measurement of urban prosperity indicators in Ardabil. *Journal of Urban Planning Management*, 13(51), 1–18. <https://doi.org/10.30495/jupm.2021.27628.3840> [In Persian].
- Khazaei Nezhad, F. (2021). Identifying the driving forces affecting the realization of urban prosperity. *Journal of Geography and Regional Development*, 19(2), 293–320. <https://doi.org/10.22067/jgrd.2022.73926.1093> [In Persian].

- Liu, Y., Dong, X., & Dong, K. (2023). Pathway to prosperity? The impact of low-carbon energy transition on China's common prosperity. *Energy Economics*, 124, 106819. <https://doi.org/10.1016/j.eneco.2023.106819>
- Moussakazemi, S. M., Safaei Pour, M., Shareefe, A., & Anafje, K. (2024). Structural analysis of urban poverty with a futuristic approach in dysfunctional contexts of Ahvaz metropolis. *Geography and Development*, 22(74), 139–165. <https://doi.org/10.22111/gdij.2024.8169> [In Persian].
- Narayanan, A., Jenamani, M., & Mahanty, B. (2021). Determinants of sustainability and prosperity in Indian cities. *Habitat International*, 118, 102456. <https://doi.org/10.1016/j.habitatint.2021.102456>
- Parizadi, T., & Hoseinkhani, H. (2022). Evaluation of urban prosperity (Case study: Eight districts of Karaj city). *Journal of Urban Planning Management*, 14(55), 301–318. <https://doi.org/10.30495/jupm.2022.30201.4165> [In Persian].
- Pittman, S. J., Rodwell, L. D., Shellock, R. J., Williams, M., Attrill, M. J., Bedford, J., ... McQuatters-Gollop, A. (2019). Marine parks for coastal cities: A concept for enhanced community well-being, prosperity and sustainable city living. *Marine Policy*, 103, 160–171. <https://doi.org/10.1016/j.marpol.2019.02.012>
- Pourjahfar, M. R., Sedaghat Nouri, H., & Zali, N. (2024). Explaining the effective factors in sustainable urban development management, with emphasis on flourishing cities around metropolises (Case study: Lavasan city). *Journal of Geographical Sciences*, 24(73), 163–181. <https://doi.org/10.61186/jgs.24.73.163> [In Persian].
- Rahimi, A., Rezaei, M. R., & Pashapour, H. (2024). Future studies of trends affecting the development of tourism in Iran in the post-Corona era. *Human Geography Research*, 56(1), 47–62. <https://doi.org/10.22059/jhgr.2022.335020.1008421> [In Persian].
- Rajabi, S., Valizadeh, R., Sattarzadeh, D., Panahi, A., & Mahboub, G. (2023). Future study of social justice in the spatial structure of metropolises: A case study of Tabriz metropolis. *Journal of Urban Planning Management*, 14(53), 47–64. <https://doi.org/10.30495/jupm.2021.26151.3647> [In Persian].
- Safaei Pour, M., Maleki, S., Hataminejad, H., & Modanlou Joebari, M. (2017). Evaluation and measurement of urban prosperity index (CPI) for Ahvaz metropolis. *Geography and Environmental Sustainability*, 7(1), 35–47. https://ges.razi.ac.ir/article_753.html [In Persian].
- Sasanpour, F., Asadzadeh, H., & Hatami, A. (2024). Ubiquitous city: New perspective in the planning of future cities. *Human Geography Research*, 56(2), 17–34. <https://doi.org/10.22059/jhgr.2023.266196.1007777> [In Persian].
- Soleimnai Rad, E., Jafari, F., & Asghari Zamani, A. (2023). Modeling the development and expansion of Tabriz city with an emphasis on demographic changes. *Journal of Geography and Regional Development*, 21(3), 139–168. <https://doi.org/10.22067/jgrd.2023.84684.1341> [In Persian].
- Statistics Center of Iran. (2016). *National census of population and housing*. [In Persian].
- Tahsiri, M., Izady, H., & Soltani, A. (2023). Foresighting the function of small towns in the urban system of central area of Fars province up to 2031. *Geography and Territorial Spatial Arrangement*, 13(48), 59–86. <https://doi.org/10.22111/gaij.2023.44150.3075> [In Persian].
- Varum, C. A., Melo, C., Alvarenga, A., & Carvalho, P. S. D. (2011). Scenarios and possible futures for hospitality and tourism. *Foresight*, 13(1), 19–35. <https://doi.org/10.1108/14636681111109679>
- Wang, W., Wu, Y., & Choguill, C. (2021). Prosperity and inclusion: The impact of public housing supply on urban inclusive growth in China. *Land Use Policy*, 105, 105399. <https://doi.org/10.1016/j.landusepol.2021.105399>
- Wang, Y., Dong, P., Liao, S., Zhu, Y., Zhang, D., & Yin, N. (2022). Urban expansion monitoring based on the digital surface model—A case study of the Beijing–Tianjin–Hebei Plain. *Applied Sciences*, 12, 5312. <https://doi.org/10.3390/app12115312>
- Willingham, E., & Hulseman, P. (2017). Prosperity and industrial development: Review of concepts and measurements. *Northwest Economic Research Center Publications and Reports*, 34. https://pdxscholar.library.pdx.edu/nerc_pub/34
- Yaghfoori, H., & Rafieyan, S. (2015). A study of the function of urban management regarding the participation of citizens in urban affairs: The case of Fasa. *Journal of Urban-Regional Studies and Research*, 7(27), 81–100. https://urs.ui.ac.ir/article_20148.html [In Persian].
- Yaghfour, H., Chaharrahi, M., Rahdarpodine, S., & Tilkoi Baghejan, F. (2023). Identification and analysis of key drivers affecting the prosperity of Yazd city with a future-research approach. *Urban Social Geography*, 10(1), 27–46. <https://doi.org/10.22103/JUSG.2023.2087> [In Persian].
- Yao, Z., & Huang, G. (2024). Effects of multiple future environmental changes on flooding in coastal area: Case study in Qianshan River Basin, South China. *Journal of Hydrology*, 634, 131116. <https://doi.org/10.1016/j.jhydrol.2024.131116>
- Zahmatkesh, E., Ebrahimzadeh, I., & Zali, N. (2020). Investigating factors affecting lack of futurology approach research in the process of regional planning system (Case study: North coast provinces of Iran). *Urban Structure and Function Studies*, 7(25), 135–155. <https://doi.org/10.22080/usfs.2020.18344.1946> [In Persian].

- Zali, N. (2024). Explaining the effective factors in sustainable urban development management, with emphasis on flourishing cities around metropolises (Case study: Lavasan city). *Journal of Geographical Sciences*, 24(73), 163–181. <https://doi.org/10.61186/jgs.24.73.163> [In Persian].
- Ziari, K., & Ehsanifard, A. (2022). Future research of urban smart growth and probable and desirable scenario making with structural and network analysis method (Case study: Dar ol-marhame, Semnan). *Urban Planning Knowledge*, 6(1), 114–143. <https://doi.org/10.22124/upk.2021.18097.1585> [In Persian].
- Zirdabi Oskouei, F., & Babazadeh Oskouei, S. (2024). Identifying the key drivers affecting the promotion of dysfunctional urban contexts with a future research approach (Case study: Sartpoolah neighborhood, Sanandaj). *Journal of Geographical Sciences*, 24(74), 450–470. <https://doi.org/10.61186/jgs.24.74.20> [In Persian].